

COÖPERATIEVE VEREENIGINGEN.

N° 789.

De Hoop, te Oudega.

Den 6den Maart 1900 compareerden voor mij, Willem van Blom, notaris, te Dragten, in tegenwoordigheid der nagenoemde getuigen:

1. Gjalt Minzes Wijma;
 2. Hans Jelles Linting;
 3. Jan Durks de Jong;
 4. Jan Roels Wijmenga;
 5. Gerben Wopkes de Vries;
 6. Albert Hedzers Drenth;
 7. Hendrik Hendriks de Jong sr.;
 8. Pieter Martinus de Vries;
 9. Frederik Linzes van der Laan;
 10. Hendrik Sierds de Vries;
 11. Albert Klazes Veenstra, als mondeling gemachtigde van Klaas Alberts Veenstra;
 12. Tjeerd Slootegraaf;
 13. Mindert Taedes Deelstra;
 14. Minze Pieters Tjeerdsma;
 15. Hielke Jans Sietsma;
 16. Roel Baukes Gaastra;
 17. Hendrik Hendriks de Jong jr.;
 18. Hendrik Rinzes Harmsma;
 19. Douwe Jans de Glee;
 20. Jannes Jans Adema;
 21. Hendrik Jans Mulder;
 22. Meinte Pieters Poelstra;
 23. Jan Kornelis Deelstra;
 24. Wilco Frederik Wilkens;
 25. Bouwe Johannes Bouma;
 26. Libbe Jans Stelwagen;
 27. Jan Rinzes de Haan;
 28. Jelke Hendriks Kielstra;
 29. Gjalt Wietzes Welling;
 30. Hans Jelles Linting voornoemd, als mondeling gemachtigde van Gjalt Hanzas Welling;
 31. Alle Wietzes Welling Wietze Gjaltszoon;
 32. Melle Douwes Sibma;
 33. Gosse Jans Stelwagen;
 34. Wiebe Ybeles Jelsma;
 35. Marten Hattems de Vries;
 36. Pieter Pool;
 37. Fokke Rinzes Wiersma;
 38. Ybele Wiebes Jelsma;
 39. Jacob Jacobus Bouma;
 40. Tjibbe Taedes Deelstra;
 41. Minze Gjalts Wijma;
 42. Hendrik Adolfs Mulder;
 43. Kornelis Meinderts Deelstra;
 44. Jan Douwes Douma, als mondeling gemachtigde van Hiltje Jans de Boer, weduwe Douwe Jans Douma;
- allen, zoo in privé als in qualiteit, veehouders en wonende te Oudega.

Die verklaarden bij deze akte op te richten eene coöperatieve zuivelvereeniging te Oudega (gemeente Smallingerland).

En zulks op de navolgende voorwaarden, te weten:

Art. 1. De vereeniging is coöperatief, draagt de naam van „de Hoop”, en is gevestigd te Oudega (gemeente Smallingerland).

Art. 2. Het doel der vereeniging is gemeenschappelijke zuivelbereiding door exploitatie eener **zuivelfabriek** en den verkoop van de te verkrijgen boter.

Art. 3. Om dit doel te bereiken sticht de vereeniging eene **zuivelfabriek** op door haar aan te koopen grond te Oudega (gemeente Smallingerland) en verbinden zich de leden om de melk hunner eigen koeien, die voor boterbereiding zal bestemd zijn, aan de fabriek te leveren, en de daarvan komende boter voor gemeenschappelijke rekening te bewerken, te verkoopen en af te leveren.

Bestuurders hebben het recht om, wanneer zij meer melk kunnen verwerken dan de leden kunnen brengen, ook melk van anderen aan te koopen.

Art. 4. De vereeniging wordt, behoudens verlenging na afloop van het tijdvak, opgericht voor den tijd van 12 jaren, aanvangende met den tijd van openbaarmaking der notarieele akte van oprichting in de *Staatscourant*. In elk geval zal zij voortduren, totdat de geldleening, bedoeld bij art. 7, geheel zal zijn afgelost.

Art. 5. Het domicilie der vereeniging is ten kantore der vereeniging te Oudega (gemeente Smallingerland).

Art. 6. Het dienstjaar vangt aan op 12 Mei 1900.

Art. 7. Het voor de oprichting der vereeniging, den aankoop van het terrein, de stichting der fabriek en het aanschaffen der machines, werktuigen en gereedschappen benodigd kapitaal, zal worden geleend onder hypothecair verband van den grond en het fabrieksgebouw met hetgeen daartoe door bestemming behoort, en solidaire borgstelling van alle leden der vereeniging.

Deze leening zal binnen den tijd van 12 jaren, te rekenen van den dag der oprichting van de vereeniging, moeten zijn afgelost, behoudens verlenging van den termijn door omstandigheden buiten toedoen van de vereeniging, in overleg met den geldschieter te bepalen.

Aflossing en rente van het verschuldigde kapitaal, worden uit de kas bestreden.

Art. 8. Leden der vereeniging zijn de oprichters en zij die later als zoodanig worden aangenomen.

De leden verbinden zich, als inleg in de kas der vereeniging te storten f 1 voor elke koe waarvan door hen de melk wordt geleverd.

Art. 9. Zij zijn verplicht om al de melk hunner koeien te leveren, behalve het benodigde voor eigen gefokte kalveren in eigen gebruik, bovendien is het verkoopen van melk aan particulieren in de buurt, voor gewoon gebruik, geoorloofd.

Het mesten van aangekochte kalveren met eigen melk is verboden.

Het bestuur kan eene boete van f 10 voor elke overtreding toepassen; de boeten komen ten voordeele van de kas. Op Zondagen en op den eersten Kerstdag heeft geene levering plaats.

Art. 10. Het is verboden om aan de fabriek te leveren:

1. melk van ongezonde koeien;
2. melk van kalfkoeien, binnen 5 dagen na het kalven, van dragende koeien gedurende de laatste 8 weken van de dracht;
3. melk die vervalscht is, vermengd of niet behoorlijk behandeld is geworden;
4. melk van vee waaronder eene besmettelijke ziekte heerscht, naar het oordeel van het bestuur;
5. melk die in onreine melkbussen wordt afgeleverd of die in zoodanigen toestand is, dat zij voor de bereiding van deugdelijke boter ongeschikt wordt geacht.

Art. 11. De melk die in onreine bussen wordt afgeleverd, of in het algemeen, de melk die in het vorige artikel bedoeld wordt, zal door het dienstdoende personeel niet worden aangenomen.

De leveranciers der geweigerde melk kunnen daarop in beroep komen bij het bestuur, aan wien de contrôle der melk is opgedragen.

Het bestuur stelt zoo spoedig mogelijk een nauwkeurig onderzoek in en doet daaromtrent onmiddellijk uitspraak.

Die uitspraak is voor geen hooger beroep vatbaar en de leveranciers moeten zich daaraan onderwerpen.

Art. 12. De melk moet worden geleverd, zooals zij uit de koe komt, nadat zij door eene goede teems is doorgezegen.

Voor zoover de levering niet dadelijk na het melken geschiedt, moet de melk terstond door middel van koud water voldoende worden afgekoeld, en voorts in een koelen zuiveren kelder worden bewaard, in deugdelijke zuivere melkvaten.

Art. 13. De melk moet bij elke levering, op tijd en plaats door het bestuur te bepalen, worden afgeleverd in melkbussen, die door het bestuur worden goedgekeurd en gemerkt. Die bussen moeten zorgvuldig zuiver worden gehouden; zij zullen, zoo noodig, in de fabriek op kosten van den leverancier, gereinigd worden; de kosten daarvan bedragen 10 cent per bus, ten bate van de kas.

Art. 14. Het bestuur is bevoegd om een onderzoek te doen omtrent het melkvee, de melk, de melkvaten, de kelders en het veevoeder der landbouwers die de melk leveren. Deze zijn verplicht, dat onderzoek te gedoogen, den daarmede belaste persoon de gewenschte inlichtingen en hulp te verleen en zoo noodig iedere melkkoe in zijne tegenwoordigheid te doen melken en hem een monster der melk te laten nemen.

Art. 15. De melkleveranciers zijn verplicht om de voorgescreven maatregelen, die het gevolg zullen zijn van bedoeld onderzoek, uit te voeren; zoo zij hieraan niet voldoen of indien zij in strijd handelen met de bepalingen van de artt. 9 tot en met 14, kan het bestuur de aanneming der melk aan de fabriek tijdelijk weigeren. Het bestuur kan zelfs die aanneming gedurende 3 maanden verbieden en dit verbod met 3 maanden verlengen of op elken te leveren liter melk eene boete toepassen van hoogstens 1 cent.

Art. 16. De maat en het vetgehalte der melk, door ieder geleverd, wordt op naam van den leverancier in een daartoe bestemd register geboekt.

Art. 17. Het onderzoek naar het vetgehalte der melk heeft ten aanzien van iederen leverancier minstens eenmaal per week plaats met de daartoe bestemde machine. Dit onderzoek geschiedt in het gewone lokaal en kan door iederen leverancier worden bijgewoond.

Naar dat gehalte en naar de hoeveelheid der geleverde melk, of alleen naar de hoeveelheid der geleverde melk, een en ander ter bepaling van het bestuur, wordt voor elke week en voor ieder leverancier het aandeel in de verkregen boter berekend.

Art. 18. De uitbetaling der te gelde gemaakte boter heeft plaats iedere week, totdat daaromtrent anders mocht worden besloten.

De melk wordt uitbetaald naar den prijs, waarvoor de boter is verkocht en betaald geworden, na aftrek van alle onkosten.

Art. 19. Ieder leverancier is verplicht om zijn aandeel in de ontroomde melk en in de karnemelk dagelijks terug te nemen.

Art. 20. Buiten schriftelijke toestemming van den voorzitter van het bestuur is het aan een ieder verboden, om iets, wat tot de **zuivelfabriek** behoort, mede te nemen of af te geven.

Art. 21. Het bestuur der vereeniging bestaat uit 5 leden, die door en uit de deelhebbers worden gekozen.

Het benoemt uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester en regelt onderling de werkzaamheden. Bij ontstentenis van den voorzitter treedt het oudste lid als zijn plaatsvervanger op.

Ieder jaar treedt een van de bestuursleden af volgens op te maken rooster, de eerste aftreding heeft plaats 1 Juli 1901; de afgetredene blijft in functie totdat zijn opvolger is benoemd.

De afgetreden leden zijn herkiesbaar.

Elk lid van het bestuur kan echter te allen tijde, in eene algemeene vergadering der leden, worden ontslagen. Bij overlijden, ontslag, vertrek of bedanken van een of meer leden van het bestuur, geschiedt de benoeming van een nieuw lid binnen eene maand na dat overlijden, ontslag of bedanken; wie voor eene buitengewone vacature wordt benoemd, treedt af op het tijdstip, waarop zijn voorganger periodiek had moeten aftreden.

Het toezicht op de handelingen van het bestuur wordt uitgeoefend door de algemeene vergadering, die eene commissie uit haar midden hiermede kan belasten.

Art. 22. Aan het bestuur is opgedragen het oprichten, het in werking brengen en het beheer der fabriek en voorts alles, wat bij deze statuten of bij huishoudelijk reglement niet aan de gezamenlijke leden zelven is voorbehouden.

Art. 23. De voorzitter belegt eene bestuurs- of algemeene vergadering zoo dikwijls als hij dat noodig acht of wanneer het door $\frac{1}{5}$ der leden, met opgave der te behandelen onderwerpen, schriftelijk wordt verzocht.

Wordt hieraan binnen acht dagen geen gevolg gegeven, dan

kunnen de aanvragers dadelijk eene vergadering beleggen. Wanneer in die vergadering meer dan de helft der leden aanwezig zijn, is het eene wettige vergadering.

Voor elke vergadering worden de leden drie dagen te voren schriftelijk opgeroepen, met opgaaf van de te behandelen onderwerpen.

De kosten der bestuursvergaderingen komen voor rekening van de vereeniging.

Art. 24. Het boekjaar eindigt 12 Mei van elk jaar.

Binnen eene maand daarna doet het bestuur in eene algemeene vergadering rekening en verantwoording van zijn beheer. Bij deze rekening wordt overgelegd een inventaris van de goederen der vereeniging, tevens bevattende eene begrooting van de waarde dier goederen.

In deze vergadering wordt over de rekening en den inventaris van de goederen door eene commissie van 3 personen, door en in eene voorgaande vergadering benoemd, rapport uitgebracht.

Art. 25. De voorzitter behandelt alle voorkomende zaken en die welke eene dadelijke afdoening vorderen, voor zooverre die niet aan anderen zijn opgedragen. Hij opent, leidt en sluit de vergaderingen.

Art. 26. De bepalingen en besluiten, zoowel in bestuurs- als in algemeene vergaderingen, worden genomen met meerderheid van stemmen der aanwezige leden.

Bij staking der stemmen beslist het lot.

Een besluit echter tot wijziging der statuten, of tot het vaststellen der voorwaarden tot aanneming van nieuwe leden, wordt niet genomen dan na eene schriftelijke kennisgeving van het bestuur aan de leden, minstens 8 dagen vóór de vergadering.

Art. 27. Zoodra de fabriek 12 volle jaren in werking is geweest, wordt aan ieder lid of rechtverkrijgende de bevoegdheid toegekend om zijn aandeel op te eischen, berekend naar de laatste balans, maar nooit boven 50 pct; of om dat aandeel aan een ander over te dragen, onder goedkeuring van het bestuur.

De waarde van het aandeel wordt berekend naar den laatst goedgekeurden inventaris, bij art. 24. omschreven. In geen geval echter zal de opeiseling of overdracht kunnen plaats hebben vóór dat de bij art. 7 bedoelde schuld ten volle zal zijn afgelost.

Art. 28. Wanneer vóór het verstrijken der 12 jaren, bij het vorig artikel bedoeld, een lid der vereeniging uit het dorp vertrekt, of diens bedrijf, ten gevolge van overlijden of andere omstandigheden, ter beoordeeling van het bestuur, wordt opgeheven, kan zoodanig lid of diens erfgenamen, onder goedkeuring van het bestuur en van den bij art. 7 bedoelden geldschieder, het aandeel aan eenen anderen veehouder overdoen; kan dit niet geschieden, dan moet het bestuur die aandeelen voor de vereeniging overnemen.

Art. 29. Zoodra het reglement zal zijn tot stand gebracht en door het bestuur en de leden goedgekeurd, kan er geen deelnemer worden aangenomen anders dan onder verplichting om alsdan het dubbele inleggeld te voldoen.

Wie als lid wenschte worden aangenomen, richt daartoe een schriftelijk verzoek aan het bestuur.

Het bestuur brengt dit verzoek met zijn advies in de eerstvolgende vergadering der leden, ten einde daarover te beslissen en, in geval van toelating, daarvoor de voorwaarden vast te stellen. Van het genomen besluit wordt door het bestuur den adressant kennis gegeven.

Art. 30. Nadat alle schuld zal zijn betaald, zullen de aandeelhouders 4 pct. van hunne aandeelen ontvangen.

Art. 31. Het bestuur zal kosteloos beheer voeren; mocht het later blijken dat er te veel werkzaamheden aan verbonden zijn, dan kunnen die werkzaamheden worden beloond volgens een besluit, genomen in de algemeene vergadering.

Art. 32. Ieder lid die de melk levert van 1 tot en met 5 koeien, heeft recht op 1 stem; van 6 tot en met 10 koeien op 2 stemmen, terwijl de levering der melk van 11 koeien en daarboven recht geeft op 3 stemmen.

De aangifte van het aantal koeien moet plaats hebben vóór of tijdens de algemeene vergadering.

Art. 33. Het bestuur benoemt en ontslaat het dienstpersioneel en stelt eene instructie voor hen vast.

Art. 34. Bij het eindigen of de ontbinding der vereeniging of ook wanneer de fabriek gedurende een vol jaar stilstaat, zal tot liquidatie worden overgegaan. De bezittingen der vereeniging zullen naar plaatselijk gebruik worden verkocht en de opbrengst daarvan, na aftrek van kosten en schulden, onder de leden worden verdeeld.

Mocht aan het hierboven bepaalde binnen eene maand na het verstrijken van den aangegeven termijn niet worden voldaan, dan is aan een/vijfde der leden het recht verzekerd om eene vergadering de beleggen tot regeling der liquidatie. In die vergadering wordt bij meerderheid van stemmen der aanwezige leden, hoe klein hun getal ook moge zijn, de verkooping en de vereffening bepaald en eene commissie van uitvoering benoemd, met dien verstande echter, dat elk lid zijn aandeel in de zuivere opbrengst zal verkrijgen.

Art. 28. Wanneer vóór het verstrijken der 12 jaren, bij het vorig artikel bedoeld, een lid der vereeniging uit het dorp vertrekt, of diens bedrijf, ten gevolge van overlijden of andere omstandigheden, ter beoordeeling van het bestuur, wordt opgeheven, kan zoodanig lid of diens erfgenamen, onder goedkeuring van het bestuur en van den bij art. 7 bedoelden geldschieder, het aandeel aan eenen anderen veehouder overdoen; kan dit niet geschieden, dan moet het bestuur die aandeelen voor de vereeniging overnemen.

Art. 29. Zoodra het reglement zal zijn tot stand gebracht en door het bestuur en de leden goedgekeurd, kan er geen deelnemer worden aangenomen anders dan onder verplichting om alsdan het dubbele inleggeld te voldoen.

Wie als lid wenschte worden aangenomen, richt daartoe een schriftelijk verzoek aan het bestuur.

Het bestuur brengt dit verzoek met zijn advies in de eerstvolgende vergadering der leden, ten einde daarover te beslissen en, in geval van toelating, daarvoor de voorwaarden vast te stellen. Van het genomen besluit wordt door het bestuur den adressant kennis gegeven.

Art. 30. Nadat alle schuld zal zijn betaald, zullen de aandeelhouders 4 pct. van hunne aandeelen ontvangen.

Art. 31. Het bestuur zal kosteloos beheer voeren; mocht het later blijken dat er te veel werkzaamheden aan verbonden zijn, dan kunnen die werkzaamheden worden beloond volgens een besluit, genomen in de algemeene vergadering.

Art. 32. Ieder lid die de melk levert van 1 tot en met 5 koeien, heeft recht op 1 stem; van 6 tot en met 10 koeien op 2 stemmen, terwijl de levering der melk van 11 koeien en daarboven recht geeft op 3 stemmen.

De aangifte van het aantal koeien moet plaats hebben vóór of tijdens de algemeene vergadering.

Art. 33. Het bestuur benoemt en ontslaat het dienstpersoneel en stelt eene instructie voor hen vast.

Art. 34. Bij het eindigen of de ontbinding der vereeniging of ook wanneer de fabriek gedurende een vol jaar stilstaat, zal tot liquidatie worden overgegaan. De bezittingen der vereeniging zullen naar plaatselijk gebruik worden verkocht en de opbrengst daarvan, na aftrek van kosten en schulden, onder de leden worden verdeeld.

Mocht aan het hierboven bepaalde binnen eene maand na het verstrijken van den aangegeven termijn niet worden voldaan, dan is aan een/vijfde der leden het recht verzekerd om eene vergadering de beleggen tot regeling der liquidatie. In die vergadering wordt bij meerderheid van stemmen der aanwezige leden, hoe klein hun getal ook moge zijn, de verkooping en de vereffening bepaald en eene commissie van uitvoering benoemd, met dien verstande echter, dat elk lid zijn aandeel in de zuivere opbrengst zal verkrijgen.

Art. 35. Dadelyk na aflossing der schuld bij art. 7 bedoeld, worden deze statuten herzien.

Art. 36. Voor zoover daarvan bij deze statuten niet uitdrukkelijk is afgeweken, wordt deze vereeniging geregeerd door de bepalingen der wet van 17 November 1876 (*Staatsblad* n°. 227) aangevuld bij de wet van 7 Mei 1878 (*Staatsblad* n°. 41).

Bij verschil over de toepassing van eenig artikel dezer statuten en van het huishoudelijk reglement wordt beslist door het bestuur, behoudens recht van hooger beroep op eene vergadering der leden, die alsdan beslist in het hoogste ressort.

Slotbepaling.

Leden die eene der artikelen dezer statuten overtreden, in strijd daarmede handelen of op eenige wijze de belangen der vereeniging schaden, kunnen op voorstel van het bestuur van hun lidmaatschap vervallen worden verklaard, met ontzegging van alle aanspraken op restitutie van gedanen inleg, mede-eigendom of dergelijke, en onder verbeurte van zoodanige boete als door de vereeniging zal worden bepaald, behoudens vergoeding van kosten, schaden en intresten volgens de wet, uit hunne onrechtmatige daad voortvloeiende.

Waarvan akte.

Gedaan en verleden ten huize van den comparant Hendrik Adolfs Mulder, te Oudega, ten dage in het hoofd dezes gemeld, in tegenwoordigheid van Hendrik Renger en Jan Buikema, notaris-klerken, beiden wonende te Dragten, als getuigen.

En is deze minute door de verschenen personen en de getuigen, allen aan mij notaris bekend, na geheele voorlezing met mij notaris geteekend.

(Geteekend:) G. M. Wijma, H. J. Linting, J. D. de Jong, Jan Wijmenga RTz., G. W. de Vries, A. H. Drenth, H. H. de Jong senior, P. M. de Vries, F. v. d. Laan, H. S. de Vries, A. K. Veenstra, T. Slootegraaf, M. T. Deelstra, M. P. Tjeerdsma, H. J. Sietsma, R. B. Gaastra, H. H. de Jong jr., H. R. Harmsma, D. J. de Glee, J. J. Adema, H. J. Mulder, M. Poelstra, J. K. Deelstra, W. F. Wilkens, B. J. Bouma, L. Stelwagen, J. R. de Haan, Jelke H. Kielstra, G. W. Welling, A. W. Welling W. Gzn., M. D. Sibma, G. J. Stelwagen, W. Y. Jelsma, M. H. de Vries, P. Pool, F. R. Wiersma, Y. Jelsma, J. J. Bouma, T. Deelstra, M. G. Wijma, H. A. Mulder, K. M. Deelstra, Jan D. Douma; H. Renger, J. K. Buikema, W. van Blom, notaris.

Geregistreerd te Beetsterzwaag 7 Maart 1900, deel 87, folio 189 verso, vak 7.